

ĐỀ THAM KHẢO

(Đề thi gồm có 02 trang)

Môn: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

- Họ và tên thí sinh:

- Số báo danh:

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

CÁM ƠN ĐẤT NƯỚC

*Tôi chưa từng đi qua chiến tranh
Chưa thấy hết sự hy sinh của bao người ngã xuống
Thuở quê hương còn gồng gánh nỗi đau.*

*Tôi lớn lên từ rẫy mía, bờ ao
Thả cánh diều bay
Lội đồng hái bông súng trắng
Mẹ nuôi tôi dải dầu mưa nắng
Lặn lội thân cò quăng văng đồng xa.*

*Tôi lớn lên từ những khúc dân ca
Khoan nhặt tiếng đàn kìm
Ngân nga sáo trúc
Đêm Trung thu say sưa nghe bà kể
Chú Cuội một mình ngồi gốc cây đa.*

*Thời gian qua
Xin cảm ơn đất nước
Bom đạn mấy mươi năm vẫn lúa reo, sóng hát
Còn vọng vang với những câu Kiều
Trong từng ngán ấy những thương yêu
Tiếng mẹ ru hời
Điệu hò thánh thót
Mang hình bóng quê hương tôi lớn thành người*

*Đất nước của tôi ơi!
Vẫn sáng ngời như vàng trắng vành vạnh.*

(Theo Huỳnh Thanh Hồng, thơ hiện đại, Thivien.net)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định thể thơ của văn bản trên.

Câu 2 (1,0 điểm): Nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ nhân hóa được sử dụng ở khổ một của bài thơ.

Câu 3 (1,0 điểm): Tìm những hình ảnh gắn liền với kí ức tuổi thơ của nhân vật trữ tình trong khổ thơ thứ hai. Nêu nhận xét của em về những hình ảnh đó.

Câu 4 (0,5 điểm): Em hiểu như thế nào về câu thơ "*Mang hình bóng quê hương tôi lớn thành người*"?

Câu 5 (1,0 điểm): Trong bài thơ "*Cám ơn đất nước*", tác giả bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với quê hương, đất nước. Có ý kiến cho rằng: "*Biết ơn những gì mình đang có là cách tốt nhất để sống một cuộc đời ý nghĩa*". Em có đồng tình với quan điểm này không? Vì sao?

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích đoạn thơ sau trong bài "*Cám ơn đất nước*":

*"Thời gian qua
Xin cám ơn đất nước
Bom đạn mấy mươi năm vẫn lúa reo, sóng hát
Còn vọng vang với những câu Kiều
Trong từng ngân ấy những thương yêu
Tiếng mẹ ru hời
Điệu hò thánh thót
Mang hình bóng quê hương tôi lớn thành người"*

Câu 2 (4,0 điểm): Viết một bài văn nghị luận xã hội (Khoảng 400 chữ) bày tỏ suy nghĩ của em về vấn đề: Làm thế nào để thế hệ trẻ hôm nay có thể giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp của quê hương, đất nước?

--- HẾT ---

**KÌ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT
THEO CHƯƠNG TRÌNH GDPT 2018**

Môn: NGỮ VĂN

HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I	1	HS xác định đúng thể thơ: Tự do	0,5
	2	Chỉ ra biện pháp nghệ thuật nhân hóa qua câu: " <i>Thuở quê hương còn gồng gánh nỗi đau.</i> " Tác dụng: - Làm cho hình ảnh quê hương trở nên gần gũi, có hồn. - Hình ảnh "gồng gánh nỗi đau" gợi lên sự vất vả, chịu đựng của quê hương trong chiến tranh. - Gợi lòng biết ơn, trân trọng của thế hệ sau đối với những hy sinh của quê hương, đất nước.	0,25 0,75
	3	Những hình ảnh gắn liền với kí ức tuổi thơ của nhân vật trữ tình trong khổ thơ thứ hai: <i>Rẫy mía, bờ ao, cánh diều bay, lội đồng hái bông súng trắng, mẹ dãi dầu mưa nắng.</i> Nhận xét: - Những hình ảnh bình dị, quen thuộc, đậm chất làng quê Việt Nam, thể hiện tuổi thơ hồn nhiên, gắn bó với thiên nhiên và gia đình. - Thể hiện tình yêu quê hương sâu sắc, gắn với công lao dưỡng dục của mẹ.	0,5 0,5
	4	Ý nghĩa câu thơ "<i>Mang hình bóng quê hương tôi lớn thành người.</i>" - Quê hương không chỉ là nơi sinh ra mà còn là nơi nuôi dưỡng tâm hồn, nhân cách con người, nhờ có những giá trị truyền thống, tình yêu thương, sự hy sinh của những thế hệ trước mà nhân vật trữ tình trưởng thành. - Lời thơ thể hiện lòng biết ơn sâu sắc với quê hương, đất nước.	0,25 0,25
	5	- HS nêu được quan điểm của mình: Đồng tình hoặc Không đồng tình. - Học sinh giải thích dựa trên quan điểm cá nhân thuyết phục.	0,25 0,75
II	1	Đoạn văn	2,0
		a. <i>Đảm bảo cấu trúc đoạn văn phân tích một đoạn thơ</i> : Mở đoạn giới thiệu tác giả, tác phẩm, đoạn thơ và nội dung chủ đề, đặc sắc nghệ thuật; thân đoạn phân tích làm rõ được nội dung chủ đề và đặc sắc nghệ thuật của đoạn thơ; kết đoạn khái quát, tổng hợp lại.	0,25
		b. <i>Xác định đúng yêu cầu phân tích</i> : phân tích nội dung chủ đề, đặc sắc nghệ thuật và hiệu quả thẩm mỹ của một số yếu tố nghệ thuật trong đoạn thơ.	0,25
		c. <i>Phân tích, làm rõ được</i> : - Nội dung chủ đề: + Lòng biết ơn sâu sắc đối với quê hương, đất nước, dù đất nước từng chịu nhiều mất mát, đau thương, nhưng vẫn hồi sinh và phát triển bền bỉ.	1,0

	+ Đất nước không chỉ có cảnh sắc thiên nhiên tươi đẹp mà còn mang trong mình những giá trị tinh thần lâu đời: <i>những câu Kiều, tiếng mẹ ru hời, điệu hò thánh thót.</i> + Câu thơ "<i>Mang hình bóng quê hương tôi lớn thành người</i>" khẳng định rằng quê hương không chỉ là nơi sinh ra mà còn là mái nhà tinh thần, giúp con người hoàn thiện nhân cách. - Đặc sắc nghệ thuật: Một số đặc sắc nghệ thuật được sử dụng và thể hiện trong đoạn thơ. + Thể thơ tự do: Giúp dòng cảm xúc tuôn trào tự nhiên, tạo sự chân thành trong lời tri ân. + Biện pháp tu từ: Nhân hóa: "<i>Bom đạn mấy mươi năm vẫn lúa reo, sóng hát</i>", gọi ra quê hương đầy sức sống kiên cường sau chiến tranh. Điệp ngữ: "<i>Cám ơn đất nước</i>", khẳng định tình cảm biết ơn sâu sắc đối với quê hương. + Giọng thơ nhẹ nhàng, sâu lắng: Thể hiện cảm xúc chân thành, giàu tính triết lý.	
	<i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về đoạn thơ, có cách diễn đạt sáng tạo, mới mẻ.	0,25
2	Bài văn	4,0
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận:</i> Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề.	0,5
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Làm thế nào để thế hệ trẻ hôm nay có thể giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp của quê hương, đất nước?	0,5
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm:</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau: * Giới thiệu vấn đề nghị luận và nêu khái quát quan điểm của cá nhân về vấn đề. * Triển khai vấn đề nghị luận: - Giải thích vấn đề nghị luận. - Phân tích lí do thế hệ trẻ cần giữ gìn và phát huy những giá trị. - Giải pháp để thế hệ trẻ giữ gìn và phát huy các giá trị quê hương, đất nước (làm rõ trong phần giải pháp). Có thể nhắc đến như: + Hiểu rõ và tự hào về quê hương, đất nước + Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa + Sống có trách nhiệm với quê hương + Ứng dụng công nghệ để lan tỏa giá trị truyền thống ...	2,5

		* Khẳng định lại quan điểm cá nhân đã trình bày và rút ra bài học cho bản thân.	
		<i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
		<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25